

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ORANŽOVÁ STUHA

roku **2013**

Oranžová stuha roku 2013

Obsah

O soutěži Vesnice roku	6–7
Babice	8–11
Bernartice	12–15
Bělušice	16–19
Dlouhé	20–23
Dolní Životice	24–27
Kněžice	28–31
Otročín	32–35
Prlov	36–39
Ratíškovice	40–43
Suchý důl	44–47
Velký Bor	48–51
Vysočina	52–55
Záhoří	56–59

Slovo ministra

Vážení přátelé venkova,

publikace, která se Vám dostává do rukou, představuje ohlédnutí za již 19. ročníkem soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova. Krajského kola soutěže se celkem zúčastnilo 273 obcí, z nichž se nositelem ocenění Zlatá stuha stalo 13 vítězných obcí z každého kraje České republiky.

Ministerstvo zemědělství se zapojuje do soutěže Vesnice roku jako vyhlášovatel ocenění Oranžová stuha již sedm let. Jsme rádi, že se můžeme podílet na vyhledávání a zveřejňování příkladů dobré praxe v rozvoji venkova. Z povahy naší činnosti hledáme a oceňujeme především příkladnou spolupráci se zemědělským nebo lesnickým podnikem či jinou místní dobrovolnou organizací z resortu zemědělství. Dobře fungující partnerství mezi obcí a místními podnikatelskými subjekty i dobrovolnickými spolky či sdruženími při péči o venkovský prostor je prospěšné všem, nejen lidem, kteří v obci žijí.

Záběr Zlaté stuhy je širší a zahrnuje mnohé oblasti společenského, kulturního a spolkového života v obci, péči o veřejná prostranství a hodnotí celkový obraz a atmosféru v obci. Kromě Zlaté a Oranžové stuhy jsou udělovány ještě Modrá, Bílá a Zelená stuha, každá se svým specifickým zaměřením. Cíl a záměr všech ocenění v rámci soutěže Vesnice roku je ale společný – povzbudit místní obyvatele v aktivní péči o rozvoj jejich domova.

Srdečně blahopřeji všem vítězům a přeji jim mnoho síly, nadšení a energie při dalším zvelebování venkova. Pevně věřím, že nejen ocenění a peněžní odměna povzbudí další obce účastnit se soutěže Vesnice roku v příštím roce.

*Miroslav Toman
ministr zemědělství*

O soutěži Vesnice roku

v Programu obnovy venkova

V letošním již 19. ročníku soutěže Vesnice roku bylo v rámci krajských kol hodnoceno celkem 273 obcí ze třinácti krajů České republiky.

Cílem soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova.

Soutěže se mohou zúčastnit obce i se statutem města a městyse vesnického charakteru, které mají maximálně 6 200 obyvatel a které mají zpracovaný Program obnovy vesnice (více o podmínkách soutěže na www.vesniceroku.cz).

Vyhlašovatelé soutěže:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Spolek pro obnovu venkova ČR

Ministerstvo zemědělství

Svaz měst a obcí ČR

Spoluvyhlašovatelé soutěže:

Ministerstvo kultury ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, Kancelář prezidenta republiky, Folklorní sdružení ČR, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, Sdružení místních samospráv, Svaz knihovníků a informačních pracovníků a jednotlivé kraje.

Soutěž je organizována ve dvou kolech – krajském a celostátním. V rámci krajských kol jsou udělována následující hlavní ocenění:

Zlatá stuha – vítěz krajského kola

Vítězná obec zpravidla nejvíce a jednoznačně osloví komisi a vyváženě ob stojí ve všech posuzovaných oblastech, jako jsou prezentace společenského života, aktivit občanů a podnikatelů, celkový obraz vesnice, úsilí o kvalitní občanskou vybavenost a infrastrukturu, spolupráce obyvatel, péče o zeleň, přírodní prvky a veřejná prostranství, práce s mládeží, zájem o historii, tradice a okolí, úroveň zpracování koncepčních dokumentů, ale také využívání informačních technologií.

Modrá stuha – za společenský život

Znakem společenského života vesnice je mj. to, že jej vytvářejí lidé nejen pro ostatní, ale i pro sebe. Hodnotí se také péče o duchovní hodnoty obce, utužování venkovské komunity a návaznost na tradice.

Bílá stuha – za činnost mládeže

Oceňovány jsou aktivity místních spolků v oblasti výchovy mladé generace, práce s dětmi v knihovně či vytváření podmínek pro trávení volného času.

Zelená stuha – za péči o zeleň a životní prostředí

Oceňovány jsou snahy o revitalizaci navazující otevřené krajiny, např. výsadby tradičních stromořadí a obnova druhové skladby.

Oranžová stuha – za spolupráci obce se zemědělským subjektem

Cílem ocenění je povzbudit představitele obcí, zemědělce hospodařící v obci a občany ke vzájemné spolupráci, která povede ke zvelebování obce a ke zlepšení života na venkově. Jsou vyhledávány, zveřejňovány a oceňovány příklady dobré spolupráce obce a zemědělského subjektu (zemědělského nebo lesnického podniku) či obce a místní dobrovolné organizace z resortu zemědělství (např. myslivců, rybářů, včelařů). Partnerství ze strany obce může být naplňováno také v rámci dobrovolného svazku obcí nebo Místní akční skupiny

Ocenění je udělováno od roku 2007 a od tohoto roku se Ministerstvo zemědělství účastní soutěže jako jeden z vyhlášovatelů soutěže. Letos proběhl již 7. ročník Oranžové stuhy. Krajská kola soutěže Vesnice roku se uskutečnila v květnu a červnu. Celostátní hodnotitelská komise poté navštívila obce oceněné Oranžovou stuhou v krajských kolech v týdnu 19. 8. – 23. 8. 2013. Posuzovala obce podle hodnotících kritérií a vybrala jednu z nich, která se stala nositelem titulu Oranžová stuha České republiky roku 2013.

S oceněním Oranžová stuha je spjata finanční odměna ve formě dotace z rozpočtu Ministerstva zemědělství z Programu obnovy venkova administrovaném Ministerstvem pro místní rozvoj. Obec, které bylo uděleno ocenění v rámci krajského kola soutěže, bude mít možnost získat dotaci (dle pravidel programu) až do maximální výše 600 tis. Kč. Obec oceněná v rámci celostátního kola bude mít možnost získat dotaci do maximální finanční výše 800 tis. Kč.

Více o soutěži naleznete na subportálu venkov na webu www.eagri.cz.

Hodnotící kritéria:

U hodnocených obcí se posuzuje: Podíl místních zemědělských subjektů na zaměstnanosti obyvatel obce, spolupráce při péči o veřejná prostranství a kulturní krajinu, koncepční dokumenty a společné projekty, místní produkty a jejich marketing, využití netradičních zdrojů energie, nezemědělské aktivity a také prezentace obce během hodnocení, připravenost obce, organizace návštěvy, celkový dojem obce, zpracování jednotné informace o obci.

Členové celostátní hodnotitelské komise:

Ing. Marie Pechrová	Ministerstvo zemědělství, odbor Řídící orgán Programu rozvoje venkova
Ing. Dagmar Adámková	Ministerstvo zemědělství, okres Břeclav
Ing. Karel Šilpoch	Ministerstvo zemědělství, okres Beroun
Ing. Marie Straková, Ph.D.	Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu
Ing. František Winter	Národní síť Místních akčních skupin ČR
Ing. Stanislav Rampas	Spolek pro obnovu venkova ČR

Babice

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Olomouc

Olomoucký kraj

Střední Morava

Olomouc

Babice 65, 785 01 Šternberk

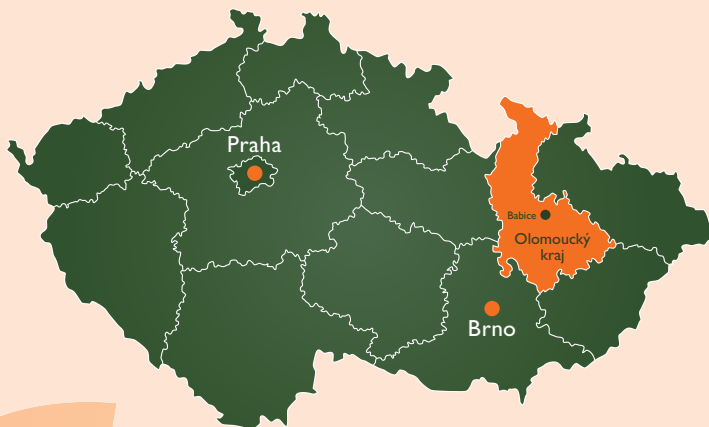
www.obecbabice.cz

464

595 ha

MAS Haná pod Jedovou, o.p.s.

Mikroregion Šternbersko

Oranžová stuha Olomouckého kraje roku 2013

První zmínka o obci se objevila již v roce 1228. Až do třicetileté války byly Babice českou obcí a náležely ke šternberskému panství. Po Bílé Hoře nastala silná germanizace obyvatel podporovaná německou vrchností, úřady, školou i církví. Též konfiskace pozemků uspíšila poněmčení starousedlíků. V roce 1850 se staly Babice samostatnou obcí šternberského okresu.

Obec dnes

V obci hospodaří a má sídlo zemědělská společnost Paseka, zemědělská a. s., která obhospodařuje katastr devíti obcí. Ředitelka společnosti se pravidelně setkává se starostou obce a snaží se obci vycházet vstříc. Zemědělci jsou členy výboru, který navrhoval a schvaloval provedení komplexní pozemkové úpravy. V této době také probíhala hlavní spolupráce na protierozní a protipovodňové ochraně území. Nyní se realizují výstupy a je nutné podotknout, že zemědělci vycházejí obci vstříc. V loňském roce byl vybudován svodný příkop a zaskokovací pás. Zemědělská farma má pracovníka, který má ve své náplni speciálně tuto činnost, který se v případě problému intenzivně podílí na jeho odstranění a zároveň se zabývá prevencí.

Provedená Komplexní pozemková úprava umožňuje zapojení zemědělských podnikatelů v péči o krajinu. Zemědělská společnost pomáhá nejen při úpravách terénu pro výsadbu zeleně, ale i při samotné výsadbě v letním období pomáhají dle požadav-

ku vedení obce při sekání trávy, případně bezplatně zapůjčuje zemědělskou techniku a mechanizaci. V zimě provádí údržbu komunikací a prostranství, ochotně zapůjčuje techniku a pomáhá při odvozu různého materiálu. Aktivně se zapojují při plánování nové výsadby a při realizaci Plánu společných zařízení. Při provádění výsadeb obec se zemědělci konzultuje skladbu stromů i keřů a ti jsou následně nápomocni při realizaci a s údržbě vysázených ploch.

Paseka, zemědělská a. s. pronajala obci pozemek, kde je provozován sběrný dvůr obce. Obec má tedy prostor na sběr odpadů, vliv na udržování pořádku a dokáže tak nepřímo regulovat vznik černých skládek. Do jídelny zemědělské společnosti chodí většina občanů obce pro obědy. Paseka, zemědělská a. s. má připraveny plány na výstavbu bioplynové stanice, včetně stavebního povolení. Na informační kampani a plánování se podílela i sama obec. Zemědělská firma dodržuje všechny podmínky správné zemědělské praxe a má vypracován osevní plán se střídáním plodin, čímž přispívá k šetrnému hospodaření v krajině.

Obec taktéž konzultuje s myslivci. Myslivecké sdružení Mladějovice kromě své myslivecké činnosti pomáhá udržovat katastr obce bez černých skládek. V současnosti dokončili

přestavbu devastované čerpací stanice, kterou obec získala do vlastnictví na víceúčelový sklad. Starají se o zvěř a myslivecká zařízení v honitbě. Rybáři pečují v obci především o rybník Kamenný a jeho blízké okolí.

Obec i zemědělské subjekty jsou zapojeny do MAS Královská stezka, která vedle jiných aktivit provádí vzdělávací progra-

my a osvětu zemědělců. Při vzájemných návštěvách se vedení obce a podniku Paseka, zemědělská a.s. navzájem informují o možnostech spolupráce v oblasti podpory zaměstnanosti. V současnosti se snaží vyhovět zájmu občanů a studentů o letní brigádu.

Nová výstavba zemědělských staveb není nutná, je dost stávajících, které se opravují a upravují. Přesto územní plán pamatuje na novou výstavbu v zemědělském sektoru, konkrétně na výstavbu bioplynové stanice. Obec uvažuje o odprodeji budovy, která není využívána, se záměrem nechat ji přestavět na mateřskou školkou.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Obec Babice má velmi dobré vztahy se zemědělskou společností Paseka, zemědělská a.s. Ta provádí údržbu obce v letních i zimních měsících, ochotně zapůjčuje obci techniku, pomáhá při odvozu různých materiálů, spolupracuje s obcí při úpravách terénu pro výsadbu zeleně a následné údržbě. Zabezpečuje stravování ve vesnici pro místní i přesporní občany. Ve společnosti je zřízená kompostárna, kterou využívají místní občané bezúplatně. Se společností Paseka, zemědělská a.s. obec konzultuje výsadbu zeleně v intravilánu i extravilánu. Podle názoru hodnotitelské komise je spolupráce obce a zemědělského subjektu velmi příkladná a ku prospěchu všech.

Bernartice

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Písek
Jihočeský kraj
Jihozápad

Písek

Nám. svobody 33, 398 43

Bernartice

www.bernartice.cz

1270

4607 ha

MAS Střední Povltaví, o. s.

3. místo
v celostátním kole ocenění

Oranžová stuha Jihočeského kraje roku 2013

O Bernarticích je první historická zmínka už z roku 1251, přičemž osada tu s veškerou pravděpodobností stála už mnohem dříve. Obec byla v držení Bernarticů až do husitských válek, za působení jezuitů získala obec status městyse a mohlo se zde vykonávat hrdelní právo. Bernartice u Písku mohly být pojmenovány po zakladateli nebo majiteli Bernartic u Přimdy. Skutečný původ místního jména jihočeských Bernartic nebude už asi nikdy vyjasněn.

Obec dnes

Na území obce hospodaří tři zemědělské právnické osoby a 15 fyzických osob. Tyto subjekty jsou nejen významnými zaměstnavateli místních obyvatel, ale zároveň se aktivně zapojují do veškeré činnosti v obci. Obec velice úzce spolupracuje se všemi zemědělskými podniky i s místním myslivčským sdružením. Oblast kooperace zahrnuje především péči o zeleň, údržbu o obecní komunikace v letních i zimních měsících, udržování čistoty a pořádku v obcích, poskytování zemědělské techniky, nebo svoz bioodpadu. Zemědělské družstvo Bernartice nezištně poskytuje k uložení bioodpadu (tráva, listí) své nově zrekonstruované, zpevněné hnojiště splňující přísné normy odpadového hospodářství. Obec pak s vy-

užitím techniky místních farmářů zajišťuje svoz bioodpadu nejen z veřejných ploch, ale i z pozemků občanů.

Samostatnou kapitolou je pořádání společných akcí. Velikou oblibu a hojnou účast veřejnosti získala noční soutěž hasičů konaná v areálu zemědělského družstva a soutěž v sečení kosou "Bernartický sekáč". To vše s podporou materiální, technické i osobní jak ze strany Zemědělského družstva Bernartice i Nemějice.

Ve správním obvodu obce se nacházejí nevyužívané zemědělské objekty, které Zemědělské družstvo postupně odstraňuje a volné prostory se navrácí zpět do půdního fondu pro pěstování plodin. Ve svých areálech pak buduje nové moderní provozy. Pozemky pro stavbu čtyř velkoobjemových sil pro uskladnění zrna a výstavbu objektu pro volné ustájení 250 kusů dojnic získalo družstvo od obce.

Místní farmář se věnuje produkci mléka, včetně jeho dalšího zpracování - výrobě sýrů. V rámci záměru dalšího rozvoje své rodinné farmy koupil sousední opuštěný objekt a přestavuje jej na penzion. Jiný farmář se věnuje chovu skotu a prodeji zemědělské techniky. Oba zemědělci žijí a hospodaří v Jestřebicích, jsou aktivní v samosprávě, jeden je zastupitelem obce. Další farmář na svých pozemcích vysadil jednáctihektarový višňový sad a maliny. Koupil a opravil zemědělskou usedlost Levečský Dvůr, jejíž historie sahá až do třináctého století. Na pozemcích pronajatých obcí provozuje jiná farmářka zahradnictví. Jedná

se o vzájemně výhodný pronájem, protože pro tyto pozemky neměla obec žádné využití a zahradnictví naopak nemělo vhodné prostory.

Péče o veřejnou zeleň je prováděna pravidelně za součinnosti obce, místních obyvatel a zemědělských podnikatelů. Zemědělci po dohodě realizují protierozní opatření na svažitých pozemcích v blízkosti obcí a vodních toků tak, aby nedocházelo ke splachu ornice do intravilánu obcí a devastaci půdy vodní erozí (travnaté pásy atd.). Obec cílevědomě realizuje péči o veřejnou zeleň a ozelenění místních komunikací a výsadbu alejí ve volné krajině. Do současné doby bylo realizováno ozelenění již převážné části komunikací ve vlastnictví obce. Při výsadbě jsou ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody vysazovány vhodné druhy stromů a keřů.

Obec vlastní dvanáct vodních nádrží (rybníčků) a pravidelně je udržuje ve spolupráci s místní organizací rybářů, myslivců, hasičů i s Osadními výbory. Při pravidelné údržbě

využívá mimo své techniky i techniku poskytnou zemědělskými subjekty hospodařícími v obvodu obce.

Obec získala titul Zlatá stuha Jihočeského kraje roku 2002.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Hodnotitelskou komisi zaujalo, že zemědělské subjekty nejen, že vzorně pečují o prostory, kde provozují vlastní podnikatelskou činnost, ale spolupracují při udržování zelených ploch v obci a údržbě čistoty obecních komunikací, rovněž se podílí na svozu a likvidaci biologického odpadu. Obec vlastní dvanáct vodních nádrží, které pravidelně udržuje ve spolupráci s místními organizacemi rybářů, myslivců, hasičů i s osadními výbory. Při pravidelné údržbě využívá techniku poskytnutou zemědělskými subjekty. Za zvláštní pozornost stojí společenský život v obci a pořádání společných akcí, kdy velikou oblibu má již tradiční noční soutěž hasičů konaná v areálu družstva. V loňském roce byla poprvé uspořádána soutěž v sečení kosou „Bernartický sekáč“, která si rychle získala oblibu. O materiální, osobní a technické podpoře místních zemědělců hovoří mimo jiné skutečnost, že vítěz si odnáší mimo dalších cen i živé sele.

Běloušice

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Most

Ústecký kraj

Severozápad

Ústí nad Labem

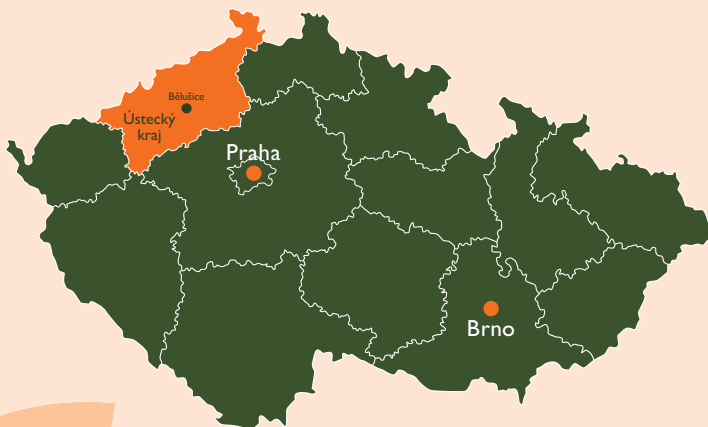
Běloušice 64, 434 01 Most

www.belusice.cz

214

1082 ha

MAS Naděje pro Mostecko, o. s.

Oranžová stuha Ústeckého kraje roku 2013

V dochovaných pramenech se tato vesnice objevuje poprvé v roce 1231 a své jméno získala podle kopce Bělouše, v jehož úpatí se rozprostírá. Vznikla v okolí pozoruhodné zemanské tvrze, která byla vyhlášena původní chráněnou památkou. Bělušice byly později střediskem většího statku náležící do vlastnictví rodu Charvátů z Berštejna až do pozemkové reformy v roce 1925.

Obec dnes

Na území obce se rostlinnou a živočišnou výrobou kromě F Y T O N, spol. s r. o. zabývá také soukromě hospodařící rolník. Vedle nich v obci působí také včelař. Firma F Y T O N, spol. s r. o. Odolice zaměstnává obyvatele obce jak na stálo, tak na sezónní práce, v živočišné i rostlinné výrobě a v administrativě. Na hlavní pracovní poměr zaměstnává 15 zaměstnanců z toho 5 z obce. Na sezónní práce, např. sběr kamenů z polí, žňové práce, pasení ovcí či výlov rybníku, najímá přednostně obyvatele obce.

Obec se ve spolupráci se zemědělským podnikem stará o své okolí a společně realizují projekty. S využitím dotací byla v rámci spolupráce úspěšně zlikvidována černá skládka v Bělušicích a v Odolicích a dotčený pozemek následně rekultivován a zatravněn. F Y T O N, spol. s r. o. také začala provozovat ve svém zařízení kompostárnu, kde

hodlá vyrobený kompost aplikovat na obhospodařované pozemky a později i prodávat. Zcela zdarma pravidelně přistavuje kontejner na bioodpad v osadě Odolice, obci Bělušice a osadě Bedřichův Světec. Sebraný bioodpad z určených míst také pravidelně sváží. V zimě pomáhá zemědělská společnost s péčí o komunikace v obci, několikrát je projíždí pluhem, především v ranních hodinách, kdy obyvatelé jezdí do zaměstnání. Místní soukromě hospodařící rolník zapůjčuje obci zemědělské stroje.

F Y T O N, spol. s r. o. staví bioplynovou stanici, přičemž obec financuje projektovou dokumentaci na rozvod tepla z této biostatice. V letošním roce by měla být dána do chodu a po dostavbě dodávat teplo pro osadu Odolice. Zemědělská společnost také pro své účely instalovala na střechu sila malou fotovoltaickou elektrárnu.

Firma uplatňuje i technologie pro šetrné zemědělské hospodaření. Začala využívat GPS navigace při ošetřování a ochraně rostlin. Tímto způsobem omezuje spotřebu pohonných hmot a pesticidů. Dále jsou využívány bezorebné technologie, kde je také snížena spotřeba nafty a tím i exhalací. Rovněž obecní úřad pro topení využívá moderní technologii – konkrétně tepelné čerpadlo.

Obec má schválenou územně plánovací dokumentaci od roku 2005. Nyní je v přípravě nový územní plán, který je ve stavu veřejného projednání. V jeho rámci bude vyhodnocena a optimalizována i koncepční péče o krajinu. Při obnově okolní krajiny a lesů aktivně pomáhá myslivecké sdružení.

Do zvelebování obce se zapojují i sami obyvatelé. Vysázeli například 200 hrušní, čímž pomohli obnovit původní alej. Celkem se této akce „Zasaď si svou hrušeň“ zúčastnilo na 86 obyvatel. Při sázení stromků také pomohl zemědělský subjekt. Připravil jámy pro novou výsadbu a následně hrušně zaléval. F Y T O N, spol. s r. o. rovněž pomáhal při realizaci naučné stezky s odstraňováním křovin, náletových dřevin, kmenů a hutných porostů. Rovněž dodává stromy na vánoční a májové oslavy obce a pořádá pro obyvatele dožínky. Společnost si bere na praxi studenty odborných zemědělských učilišť. Naopak obec pronajímá pozemky společnosti pro spásání travnatých ploch. Podporuje i nového místního včelaře, přispěla mu na nákup vybavení.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Komise ocenila pestrost projektů, na kterých obec spolupracuje s místními subjekty. Pro obec je kromě spolupráce s věznicí, která v této malé obci sídlí, velmi důležitá pomoc zemědělců – ať jde o vytvoření pracovních míst, péče o vozovku, vysazování stromů, pořádání dožínky, sběr bioodpadu z obecních pozemků a zahrad, financování projektů, likvidace skládky a mnoho jiných aktivit. A to vše zdarma! Je nutné říci, že obec právě vstřícností a ochotou místních zemědělců skutečně vzkvétá. Pomáhající zemědělci jsou skutečně neuvěřitelní, a to je vše jen na základě dobré vůle, nikoliv příbuzenského vztahu.

Dlouhé

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Žďár nad Sázavou

Kraj Vysočina

Jihovýchod

Žďár nad Sázavou

Dlouhé 72, 592 55 Dlouhé

www.obecdlouhe.cz

261

843 ha

Mikroregion Novoměstsko

MAS Zubří Země, o. p. s.

Oranžová stuha Kraje Vysočina roku 2013

Osada byla založena koncem 13. století nebo počátkem 14. století majiteli zboží lomnicko-křížanovského a ti tu usazovali dočasně své panoše. Roku 1500 byla připojena k Novému Městu. Důležitostí nabyla osada za pánů Kratzerů, kdy byla na Olešenském potoce postavena vysoká pec s hamrem, památkou je po ní halda strusek a samota Ježkov. Nejstarší zprávou o Dlouhém (ville Dlúhá) pochází z roku 1407 (zápis v Zemských deskách). V roce 1980 byla obec sloučena se sousední obcí Bobrová. V roce 1990 se obec osamostatnila.

Obec dnes

Obec Dlouhé má převážně zemědělský charakter. Na zemědělské půdě hospodaří soukromí zemědělci (rodinné farmy) a PROAGRO Radešinská Svratka, a.s., která má podnik v místech po Jednotném zemědělském družstvu. Objekty bývalého JZD využívají pro svoji činnost i někteří soukromně hospodařící zemědělci na uskladnění krmiv či strojů. Nevyužité budovy v areálu bývalého zemědělského družstva však převzala z většiny firma Proagro Radešinská Svratka, a.s.

Dále je v obci šest rodin, které se zabývají tradiční zemědělskou výrobou. Jedná se zejména o chov dojníc (mléko prodávají převážně velkým mlékárnám, případně i zájemcům z řad občanů). Jedna rodina se zabývá výrobou a prodejem domácího tvarohu a rostlinnou výrobou, zaměřenou převážně na pěstování obilí a brambor. Jeden zemědělec se specializuje na produkci kvalitní sadby brambor.

Většina pozemků v katastru obce je obhospodařována soukromě hospodařícími rolníky a firmou PROAGRO. Pole v okolí obce, která se nacházejí ve svažitém terénu, byla po dohodě postupně zatravněna, aby nedocházelo k erozi půdy. Část těchto pozemků slouží jako pastviny pro dobytek. Obec nevlastní téměř žádné zemědělské pozemky, ty směnila v rámci komplexních pozemkových úprav za přístupové cesty k pozemkům občanů.

Obec se zemědělskou firmou úzce spolupracuje při údržbě cest v zimním období. Firma dováží do obce obědy a to nejen

pro své zaměstnance, ale i pro občany. Místní zemědělci se starají o sjízdnost některých polních cest v zimním i letním období. Svojí technikou vypomáhají při přípravách oslav obce či akcích spolků, např. hasičů. Také pomáhají při sběru železného odpadu. S místními zemědělci obec spolupracuje při likvidaci posečené trávy na obecních pozemcích. Místní zemědělci také uklízí komunikace např. po svážení slámy.

Udržování zeleně je jednou z priorit obce. V centru převládá travní porost s velkými stromy na hrázi požární nádrže, u hřbitova a u obecního úřadu. Nejčastějšími okrasnými dřevinami jsou lípy, jírovce, javory, jasan, jilmy, smrky, borovice, tisy. S prvními úpravami veřejného prostranství se začalo v 70. letech minulého století, kdy byla provedena úprava veřejného prostranství před místní prodejnou. V roce 1984 byla dokončena na návsi požární nádrž a upraveno její okolí. V roce 1989 následovala výsadba nové zeleně na návsi, o kterou se obec stará do současnosti a částečně provádí její

obměnu. Obec vybudovala v centru dětské hřiště za pomoci místních podnikatelů i samotných dětí. Hřiště je hojně využívané, a to zejména i pro jeho dobré umístění v centru obce.

V letních měsících je na návsi, v okolí kulturního domu, prostranství u evangelického hřbitova a u obecních rybníků prováděno sečení trávy. V zimních měsících se obec stará o udržování schůdnosti místních komunikací. V době vegetačního klidu jsou upravovány koruny stromů. V jarních měsících a dále dle potřeby jsou v intravilánu obce zemetány místní i krajské komunikace. V roce 2001 u příležitosti oslav výročí vzniku Československé republiky obec za podpory Ministerstva zemědělství vysadila na návsi tři lípy. Při oslavách 600. výročí první písemné zmínky o obci byl před kulturním domem představiteli obce a za pomoci všech dětí z obce a hostů vysazen buk.

V letošním roce plánuje obec další výsadbu stromů za stromy, které musely být skáceny z důvodu jejich špatného stavu, případně těch, jejichž kořeny narušovaly statiku okol-

ních budov. Náhradní výsadbu provádí i občané obce. Obec podporuje i vznik nových rybníků na území katastru obce či výsadbu nových lesních porostů občany obce. Obec podporuje i vznik nových rybníků na svém katastrálním území.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Oceněná obec za Kraj Vysočina přesvědčila komisi především proto, že vyzdvihla svůj zemědělský charakter. Mimo hlavní zemědělské společnosti zde hospodaří několik soukromých zemědělců a někteří z nich jsou i členy zastupitelstva a zapojují se do chodu obce. Rovněž se v obci aktivně pracuje s výsledky komplexních pozemkových úprav, je upravována krajina a vytvářeny cesty. Přesto, že je obec zemědělského charakteru, je v ní provozováno i jiné mimozemědělské podnikání.

Dolní Životice

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Opava

Moravskoslezský kraj

Moravskoslezsko

Opava

Štáblovská 35, 747 56 Dolní Životice

www.dolnizivotice.cz

1151

1124 ha

MAS Opavsko

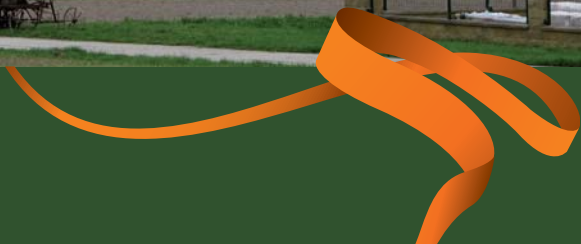
mikroregion Hvozdnice

Oranžová stuha Moravskoslezského kraje roku 2013

Obec vznikla v období tzv. vnitřní kolonizace českého státu, která umožnila zakládáním nových vsí hospodářské využití pohraničních lesních oblastí. Obec je dodnes formou zástavby a původním uspořádáním polních tratí příkladem tzv. lesní lánové vsi. O založení Dolních Životic ani Hertic nejsou přímé písemné doklady. Z několika nepřímých zmínek v nejstarších listinách lze však soudit, že je založil horlivý zakladatel vesnic – Zibota.

Obec dnes

V obci působí především Zahradnictví PASIČ spol. s r. o., Zemědělský podnik Otice a. s. a několik soukromě hospodařících rolníků. Zahradnictví PASIČ je jediný komerční pěstitel kamélií v ČR a je významným pěstitelem sadby jahod a balkónových rostlin. ZP Otice a. s. je pěstitelem zeleniny a výrobcem známého Otického kysaného zelí. Lihovar Dolní Životice s.r.o. v sezóně slouží také jako pěstitelská pálenice z ovoce a ovocných kvasů dodaných do lihovaru občany obce. Řeznictví na Hůrce vyrábí masné výrobky s vlastní recepturou s označením „Dolnoživotický.“

Spolupráce zemědělských subjektů s místními má opravdu široký záběr. Plochy dostupné technikou udržují zemědělci. V zimě rovněž zajišťují odhrnování sněhu. Zahradnictví dodává květiny na náves, truhlíky do obecních budov a dodává stromy k výsadbě v obci a v okolí. Spolupracuje také se školou, například beseduje se žáky při různých setkáních. Děti ze škol každoročně navštěvují zahradnictví a seznamují se s pěstovanými rostlinami. Zahradník v rámci své poradenské činnosti a osvěty propaguje inovativní postupy pěstování zejména okrasných rostlin a zeleniny. Aktivně spolupracuje se Střední zemědělskou školou v Opavě v rámci odborného výcviku žáků zahradnického učiliště a také s Mendelovou univerzitou v Brně a zahradnickou fakultou v Lednici při diplomových pracích studentů. Nabízí jim možnost aplikace jejich pokusů v reálném výrobním procesu a konzultace odborníků. Zahrádkáři také v rámci

přednášek pro občany prosazují pěstování odolných druhů ovoce a zeleniny pro naše klima. V loňském roce získala firma inovační voucher od města Brna.

Zemědělský podnik Otice a. s. vysekává příkopy okolo místních a obslužných komunikací a provádí údržbu obslužných komunikací v krajině. Soukromě hospodařící rolníci pomáhají obci s čištěním příkopů a komunikací, které jsou zaplavovány ze svažitých pozemků zejména v jarních měsících, kdy zasetá vegetace ještě nezpomaluje tok přívalových vod. Myslivecké sdružení Kapalice vysazuje stromy, udržuje zeleň a pořádá společenské akce

pro sblížování lidí v obci, jako jsou např. zvěřinové hody v klubovně myslivců. V obci je dále 19 včelařů, kteří pořádají reprezentativní plesy. Spolu s nimi jsou zde aktivní i rybáři, zahrádkáři a funkční jezdecký klub.

Obec při pořizování územního plánu oslovuje všechny občany i podnikatelské subjekty na katastru obce s výzvou k podání připomínek ke stávajícímu územnímu plánu a předložení jejich záměrů rozvoje. Nová výstavba a plochy pro stavby jsou navrhovány s ohledem na snadné obdělávání okolních zemědělských ploch, a aby se minimálně narušoval ráz krajiny. Z důvodu negativního zásahu do rázu krajiny obec zamítla stavbu větrných elektráren a ke stejnému kroku vyzvala okolní obce. Co se týče obnovitelných zdrojů energie, obec sice nevlastní žádné zařízení, ale zahradnictví pro svou potřebu provozuje kompost a ZP Otice a. s. zase v katastru jiné obce bioplynovou stanicí, pro kterou si pěstuje kukuřici.

V obci byly obnoveny chátrající zemědělské objekty na sklady, velkoobchody a prodejny. Územní plán stanovil zemědělské objekty a výrobní areály tak, aby se maximálně omezil případný negativní vliv zemědělské činnosti na obyvatelstvo v obytných zónách.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

V obci komise ocenila především široký záběr spolupráce zemědělských subjektů, včetně dobrovolnických spolků (myslivci, včelaři, rybáři). Pozitivní je, že kromě své vlastní činnosti se místní podnikatelské subjekty podílí na zvelebování obce, osvětových aktivitách a rovněž zaměstnávají obyvatele obce. Místní zahradnictví spolupracuje nejen s obcí, ale i se střední školou a univerzitou. Obec se snaží přistupovat citlivě k rázu zdejší krajiny, a proto zamítla stavbu větrných elektráren ve svém okolí.

Kněžice

okres
kraj
NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel
rozloha obce
členství obce

Okres Nymburk
Středočeský kraj
Střední Čechy

Nymburk

Kněžice 37, 289 02 Kněžice
www.obec-knezice.cz
511
77 ha
MAS Mezilesí, o.s.

2. místo
v celostátním kole ocenění

Oranžová stuha Středočeského kraje roku 2013

Obec původně stála na zeměpanských pozemcích, odkud pochází i její jméno – Kněžice, ves lidí kněžových. V roce 1295 je znám Zdeslav z Kněžic, vznikla zde i tvrz, na které sídlila drobná šlechta. Přímou pod tvrzí ve vesnici byl založen rybník Podtvrzník, který obec rozdělával na dvě poloviny. Kněžické panství náleželo ke královéměsteckému dominiu a následně přešlo k dymokurskému panství. Za třicetileté války byla vesnice zcela vypálena. Na začátku 19. století byla rozvezena hráz rybníka Podtvrzník a vrchnost zde nechala postavit kontribučenskou sýpku pro dymokurské panství (existovala do r. 1863).

Obec dnes

Obec je výjimečná projektem Energeticky soběstačná obec Kněžice, pilotní projekt Středočeského kraje 2004. Obec založila ve svém 100% vlastnictví firmu Energetika Kněžice s. r. o., která provozuje bioplynovou stanici s kotelnou, výrobu pelet, výrobu hnojiva, dopravu, výrobu elektřiny a tepla a dále provozuje recyklační středisko odpadní zeminy a suti s následným prodejem recyklátu. Dalším odvětvím podnikání obce je hospodaření v lesích, a to především ve zpracování klestu, jako příprava paliva pro místní kotelnu.

V obci je v zemědělském sektoru zaměstnáno cca 50 lidí, z toho 30 v podniku Zemědělská akciová společnost Mezihájí, a. s. Samostatně hospodařící farmy obhospodařují zhruba 600 ha orné půdy. Největší část výroby probíhá konvenčním způsobem a v poslední době se začíná projevovat tendence soukromých zemědělců zakládat plochy ekologického zemědělství s podílem pěstování surovin na biopaliva. Někteří soukromí zemědělci se mimo jiné věnují prodeji domácího kravského mléka, vepřového a hovězího masa a výrobě

domácích kozích i ovčích sýrů a dalších produktů. Cílem obce je vznik prodejny regionálních potravin, kde by se prodávaly výrobky od soukromých zemědělců, akciové společnosti, i přebytky od místních obyvatel.

Obec spolupracuje se soukromými zemědělci na likvidaci náletových dřevin, odstraňování dřevin z orné půdy a zprůjezdňování okrajů lesů pro velkou techniku. V lesích zemědělci provedou kácení a prořezy dřevin a pracovníci obce tento materiál seštěpkují a použijí k vytápění celé obce z centrální kotelny. Zemědělci obci v případě větších přívalů sněhu pomohou vyhrnout místní komunikace. Na dobré úrovni funguje vzájemné zapůjčování techniky, která se v danou chvíli jednomu subjektu nedostává (půjčování vleků, traktorů, čelních nakladačů, cisteren). V případě kalmit si navzájem vypomáhají nejenom mechanizací, ale i fyzickou výpomocí.

Další významnou spoluprací je použití bioplynové stanice, kdy zemědělci v zimním období nemohou vyvážet kejdu a chlévskou mrvu na zemědělskou půdu, a tak využijí zařízení jako skladovací prostory a v období, kdy jsou pozemky přístupné, tyto produkty použijí již v podobě digestátu jako organické hnojivo. V původním projektu bioplynové stanice jsou také vytvořeny podmínky pro zpracování biologicky rozložitelných odpadů z produkce zemědělství a také z cíleně pěstovaných rostlin. Po plánovaném rozšíření se bude využívat především cíleně pěstovaných rostlin, prasečí kejdy a hovězího hnoje z produkce akciové společnosti, vedlejším produktem bude teplo, které se bude využívat pro vy-

tápění obce prostřednictvím již zrealizovaného projektu bioplynové stanice a kotelny. Další ukázkou spolupráce se zemědělskou akciovou společností je pronájem budovy pro obecní provoz peletizační linky, kde jsou vyráběny ekologické pelety z rostlinných pletiv (odpadů z čistíček obilnin).

V neposlední řadě obec využívá opravárenské dílny zemědělského podniku s jejich vybavením pro opravy obecní techniky a silniční váhu pro evidenci použitého materiálu v BPS a kotelně na biomasu. Obec a dobrovolní hasiči mají celoročně zapůjčeno od Zemědělské akciové společnosti hasičské stříkačky. I možnost čerpání PHM a jejich evidence v areálu družstva je vítanou pomocí ze strany zemědělců.

S Czerninskou lesní správou Hlušice, s. r. o. obec spolupracuje při úklidu lesa. V obci má dlouholetou tradici i myslivecké sdružení Mezihájí. Zázemí má v klubovně, která je bezplatně pronajata od obce pouze za údržbu. V případě oprav obec zaplatí materiál a členové v rámci brigád provedou potřeb-

né opravy. Na oplátku sdružení pomáhá s výrobou štěpky pro kotelnu na biomasu, s vysazováním stromů i při kácení rizikových stromů. Sdružení spolupracuje se zdejší zemědělskou akciovou společností, chrání polní kultury proti škodám způsobeným zvěří a zároveň od ní získává krmení pro přikrmování zvěře v zimních měsících.

Myslivecké sdružení se začleňuje do společenského života obce kulturními a společenskými akcemi. Tradičně pořádá plesy, střelby na asfaltové holuby, dny myslivosti a kynologické akce v podobě jarních a podzimních zkoušek ohařů. Další dobrá spolupráce je s místním klubem sportovních rybářů. Klub rybářů Kněžice hospodaří na pěti rybochovných rybnících v katastru obce. Organizují rybářské závody, extrémní rybářské závody na 24 hodin s doprovodným programem a plesy, rovněž se účastní štěpkování lesního klestu pro místní kotelnu. Obec finančně přispívá na provoz včelařů sdružených v Českém svazu včelařů. Ti na oplátku zajišťují vzdělávání a osvětu v oblasti včelařství nejen pro děti.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Komise se jednomyslně rozhodla pro obec Kněžice především proto, že Energetika Kněžice s.r.o., jejímž 100% vlastníkem je obec, velmi úzce spolupracuje s místní Zemědělskou akciovou společností, a.s. při provozování bioplynové stanice. Celkový dojem ze spolupráce při soužití obyvatel v typicky zemědělské obci byl velmi pozitivní. Zemědělský podnik dodává do bioplynky hovězí hnůj, kejdu a nevyužité zbytky z rostlinné výroby. Digestát je zpět využíván zemědělským podnikem ke hnojení. Zemědělský podnik pronajal obci budovu pro peletizační linku, dodává do ní další zbytky z rostlinné produkce, provádí čištění obce a celého katastru od náletových dřevin a provádí jejich štěpkování. Rovněž soukromí zemědělci se podílejí na dodávání technického štovíku a zbytkové balíkové slámy pro kotelnu. Velmi dobrá spolupráce byla komisí zaznamenána též mezi obcí, zemědělci a dobrovolnými spolky myslivců a rybářů.

Otročin

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Karlovy Vary

Karlovarský kraj

Severozápad

Karlovy Vary

Otročin 48, 36 401 Toužim

www.otrocin.eu

497

3582 ha

MAS Náš region

Svazek obcí Slavkovský les pro obnovu venkova

Oranžová stuha Karlovarského kraje roku 2013

Předchůdcem dnešní vsi bylo slovanské okrouhlé sídliště zmiňované již koncem 12. století. Historici se domnívají, že tuto osadu původně založily rodiny propuštěných otroků, kteří zde kolonizovali neobydlenou půdu – odtud zřejmě pochází název vesnice. První skutečná zmínka o Otročinu sahá do roku 1233, kdy kaple svatého Michaela a další majetky přešly do rukou tepelského kláštera. Protože se tehdy v tepelských potocích nalézalo zlato, povolali představení kláštera německé rýžovníky. Ti se zde usadili a postupem času k původnímu malému sídlišti přibyla novější část vesnice.

Obec dnes

Obec je navzdory relativně malému počtu obyvatel velmi živým místem. Koná se tu velké množství kulturních akcí. Patří mezi ně pravidelný únorový masopust, oslavy Mezinárodního dne žen, v červenci to jsou Otročínské slavnosti. Obec také každé Vánoce přichystá slavnostní rozsvícení vánočního stroměčku.

Obec spolupracuje se zemědělskými subjekty především na údržbě zeleně. Zemědělci rovněž zdarma zajišťují zimní údržbu obecních komunikací a zapůjčují techniku. I místní spolky, jako například dobrovolní hasiči, jsou také nepostradatelnými pomocníky při úklidu obce, udržování pořádku, organizaci společenských akcí apod. Místní spolek rybářů má v nájmu obecní rybník. V obci funguje i spolupráce různých subjektů mezi sebou. Myslivci pořádají každoroční brigády pro zemědělce, kdy sbírají na polích kámen.

Již po léta funguje velmi dobře partnerství mezi obcí a zemědělskou dominantní spo-

lečností. AGRO-Otročín a.s. zaměstnává 30 místních obyvatel a obhospodařuje velkou část zemědělských ploch na Otročínsku. Veškerá jeho produkce je bio certifikována a spadá pod kontrolu ekologického zemědělství. Výroba probíhá bez využití herbicidů, pesticidů, fungicidů či insekticidů a jiných chemií běžně využívaných v konvenčním zemědělství. Podnik se specializuje na produkci bio mléka, bio hovězího masa, bio jehněčího masa a tržní produkce bio ovsa a rovněž vyrábí krmivovou základnu pro mléčný skot. AGRO-Otročín a. s. se specializuje především na tržní produkci mléka a jogurty z otročínského mléka vyhrávají každoročně národní soutěže o bio produkty a regionální potraviny roku.

Péče o veřejná prostranství a hlavně o zeleň je pro Otročín velkým a významným tématem. S ohledem na fakt, že vesnice leží na území CHKO Slavkovský les, je starost o pestrou, zachovalou a opečovanou zeleň na místě. V poslední době se obec Otročín zaměřila na regeneraci původních stromoradií hlohů. Výsadby se týkají všech místních částí. Zemědělský podnik se podílí na protipovodňové ochraně území obce především tím, že striktně dodržuje osevní postupy, střídání plodin a obhospodařuje 14 retenčních nádrží.

V areálu firmy AGRO-Otročín a. s. je postavena bioplynová stanice s technologií suché fermentace. Ta slouží ke zpracování odpadního tepla na vytápění zemědělských objektů a přilehlých budov. Zpracovávají se v ní části produkce statkových hnojů a travních senáží. Obec ale spolu se stat-

kem jednají o budoucí možnosti využít takto získanou energii i pro obyvatele přilehlé vesnice. Zatím se ale tento nápad nachází jen v rovině úvah a předběžných jednání.

Zemědělský podnik je zároveň jediným významným zaměstnavatelem v místě. Obec pouze pro snížení nezaměstnanosti zaměstnává lidi na veřejně prospěšné práce na základě podpory úřadu práce a evropských fondů.

V obci probíhají i rekonstrukce brownfields – v části Otročin došlo k rekonstrukci velkokapacitního kravína pro 420 dojníc červenostrakatého skotu a teletníku

pro 250ks mladého dobytka, v obecní části Měchov zase rekonstrukce odchovny mladého dobytka pro 250ks mladého skotu. Částečně byla započata přestavba bývalého vepřína na ovčín o kapacitě cca 100ks bahnic.

Územní plán obce byl schválený v roce 2006 a prošel pouze jednou změnou. Nyní je již rozpracován nový. Místní Program obnovy venkova obec zpracovala v roce 1997 a aktualizovala v roce 2011. Obec řeší koncepčně veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň, přičemž využívá konzultace specialistů v oboru arboristika, zahradní a krajinářská architektura. Proběhla výsadba ovocného stromořadí v rámci projektu Otročínské cesty. Zasazeny byly vysokokmenné staré krajové odrůdy.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Krajskou hodnotitelskou komisi obec zaujala především pečlivou přípravou a samotnou prezentací konkrétních výsledků spolupráce nejen se zemědělským subjektem, ale i prezentací široké spolupráce v činnosti občanských a dobrovolných sdružení a spolků. Již po léta funguje velmi dobře partnerství mezi obcí a zemědělskou dominantní společností. Firma Agro-Otročin a.s. se například podílí na péči o zeleň a veřejná prostranství v obci, čímž přispívá ke zvelebování obce.

Prlov

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Vsetín

Zlínský kraj

Střední Morava

Vsetín

Prlov 141, 756 11 Valašská Polanka

www.obecprlov.cz

464

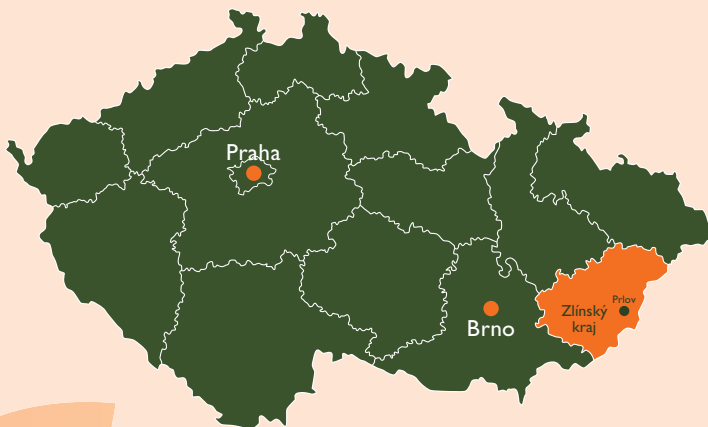
595 ha

Sdružení obcí Hornolidečska

Mikroregion Šternbersko

MAS Hornolidečsko

Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko

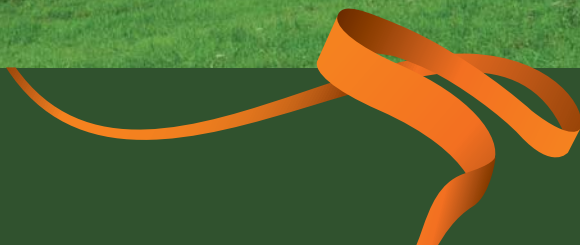

I. místo
v celostátním kole ocenění

Oranžová stuha Zlínského kraje roku 2013

První písemná zmínka o vesnici se datuje rokem 1361 v listině Avignonského papeže Inocenta VI. Teorie o názvu obce Prlov jsou různé - historické názvy ve spisech: Perlow 1361, Pyrlov 1363, Prlow 1480, Prlov 1872 a okupační německý název Perlau. Roku 1467 daroval Jiří z Poděbrad Prlov společně s třinácti dalšími vesnicemi pánům z Cimburka a Prlov tak spadl pod vizovické panství. Prlov neměl na vrchnosti štěstí a v průběhu celých staletí byl těžce zkoušen nesnázemi plynoucími z válek s Uhry, Turky, rekatolizace, krutovlády Zdeňka Kavky z Říčan a uherského šlechtice Emericha Dóczy či morové epidemie.

Obec dnes

V obci působí farmy ekologického zemědělství – GONE spol. s r. o. a jeden soukromý zemědělec. Dále zde nalezneme řadu konvenčně hospodařících soukromých osob. V zemědělském sektoru pracuje 19 občanů obce. Obec spolupracuje na udržování zelených ploch, trávníků, stávající vzrostlé zeleně a na výsadbách zeleně nové především s místním zemědělským podnikem GONE, spol. s r. o., který vlastní odpovídající technické i personální vybavení. Spolupráce je nepřetržitá a intenzivní, především v zimním období, kdy se firma i jedna soukromá osoba zapojují do odklízení sněhu na veřejných komunikacích. Dále se zemědělský subjekt podílí na udržování čistoty a pořádku na veřejných prostran-

stvích v obci a zapojuje se i do stavebních prací. Obec zajišťuje výsadbu stromů, keřů, okrasných i léčivých rostlin. K výročí vypálení obce bylo v roce 2013 v areálu „U Hůšťů“ vysazeno zhruba 32 ovocných stromů.

Při plánování a rozhodování obecního zastupitelstva je brán ohled na soulad veřejného zájmu s rozvojem zemědělského podnikání. Zejména je kladen důraz na vzdělávání a propagaci zemědělských činností úzce spjatých s regionem - agroturistika, vzdělávací programy, naučné stezky, kurzy zpracování nebo výroby.

Ve spolupráci s místními zemědělskými subjekty jsou propagovány regionální vý-

robky a výrobky s ochrannou známkou „Pravé valašské“. Zemědělské hospodaření ve spolupráci s obcí směřuje k cílené propagaci tradičních řemeslných a zemědělských aktivit a zpracování zemědělských surovin s využitím pro agroturistiku a cestovní ruch. Zejména je kladen důraz na vzdělávací programy pro děti všech věkových kategorií. Za účelem propagace a výchovy mládeže jsou pořádány zemědělské akce: Velká cena Valaška v sečení kosů a Ovčácký den, kde je možné vidět tradiční řemesla, polní práce i vyzkoušet si původní zpracování potravin a druhotných zemědělských surovin (vlna apod.). Program bývá doplněn o folklorní hudební program. Dále je poskytováno odborné poradenství pro začínající i zkušené farmáře.

Při zemědělských aktivitách obce je důraz kladen na údržbu krajiny a ochranu přírody. Obec se soustřeďuje na péči o krajinu v rámci schválené strategie. Má stanoveny priority ekologického nakládání s odpady, zlepšení kvality ovzduší v obci, prevenci vzniku rizik plynoucích z živelných katastrof a ochranu přírody a krajiny. Obec se v mi-

nulosti několikrát potýkala s povodní, a proto je v současné době realizován projekt povodňové ochrany a digitální povodňový plán. Při odklizení škod i úpravách bránícím vzniku povodní či eroze obec opět spolupracuje se zemědělci.

Obec rovněž každoročně propojuje obecní události s akcemi myslivců z mysliveckého sdružení Březina. Myslivci například zajišťují zvěřinové speciality na dětském dni nebo se podílí na akci otevírání studánek. Obec dále spolupracuje s mysliveckým sdružením Pozděchov na pořádání akcí pro děti MŠ a ZŠ. V obci působí několik drobných včelařů a rybářů pro rekreační rybolov.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Podle názoru hodnotitelské komise se obci Prlov podařilo dobře skloubit post starosty obce a jednatele zemědělské společnosti GONE spol. s r.o. do jedné osoby. Toto spojení se promítá nejenom do každodenní spolupráce v oblasti údržby krajiny a komunikací, ale i v tom, že se zde konají každoročně velmi úspěšné zemědělské akce – Velká cena Valaška v sečení kosů a Tradiční ovčácký den na Valašsku. Rekonstrukcí usedlosti U Húšťů, původního venkovského statku, se nabízí zájemcům o venkovskou turistiku a agroturistiku možnost poznat krásu a smutnou historii dané obce a blízkého okolí.

Ratíškovice

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Hodonín

Jihomoravský kraj

Jihovýchod

Hodonín

Bratislavská 1/6, 695 01 Hodonín

www.ratiskovice.com

4 160

1 260 ha

Mikroregion Nový Dvůr

Mikroregion Hodonínsko

MAS Kyjovské Slovácko v pohybu

Oranžová stuha Jihomoravského kraje roku 2013

První písemná zpráva o obci je uvedena v listině Jindřicha Zdíka. Ve 14. století patřily Ratíškovice ke knížecímu komornímu statku ve Bzenci. V letech 1333–1346 byl moravským markrabětem a majitelem také Karel IV. Po něm zastával tento úřad jeho mladší bratr Jan Jindřich. Později se ale zmocnil hradů a měst Janův nejmladší bratr Prokop, který je r. 1397 prodal Ješkovi Kuželovi ze Žeravic. Předal mu k plnému právu a vlastnictví vesnici i s lidmi, platy, poli, loukami. Touto smlouvou přestaly být Ratíškovice součástí zeměpanského majetku a staly se poddanskou vesnicí.

Obec dnes

Vzhledem k velikosti obce zde hospodaří mnoho zemědělských podniků – obchodních společností, ale i samostatně výdělečně činných soukromých zemědělců. V obci podnik Vodňanské kuře chová brojlerů, AGROPOD-NIK Hodonín, a. s. zase vyrábí vejce, firma ZERA, a. s. produkuje organická hnojiva a zabývá se živočišnou i rostlinnou výrobou, Žerotín, a. s. provozuje pouze rostlinnou výrobu. Jeden soukromý zemědělec spravuje obecní lesy. Svou provozovnu má v Ratíškovcích JK Minifarma Vlasta, o.s. Nelze opomenout ani šest vinařů, kteří v obci hospodaří. Kromě chovatelů koní ke sportovním i rekreačním účelům jsou zde rovněž holubáři a chovatelé králíků. V obci působí i dva včelaři. Činné je myslivecké sdružení, Český rybářský svaz, mykologický kroužek a kynologický klub. V zemědělském sektoru (v rostlinné i živočišné výrobě, ve vinohradnictví a vinařství či v lesnictví) pracuje zhruba 130 obyvatel.

Český zahrádkářský svaz ve spolupráci s obcí realizoval česko-slovenský přeshraniční projekt zahrnující nákup chladicích boxů, vydání česko-slovenské vinařské cyklomapy a série školení českých a slovenských vinařů z oblasti integrované produkce, ekovinohradnictví, moderních technologií školení vína a pěstování nových interspecifických odrůd révy vinné. Obec v rámci sezónních prací na veřejné zeleni přijímá každoročně 3–4 pracovníky z úřadu práce na veřejně prospěšné práce.

Obec má koncepci péče o krajinu zakomponovanou v územním plánu obsahující i Územní systém ekologické stability. Pro péči o zeleň v intravilánu je zpracován Generel zeleně. Péče o drobné sakrální stavby v krajině je zpracována v pasportu. V rámci péče o krajinu byly revitalizovány zanikající aleje u silnic

Dubňanská a Rohatecká. Obec má zpracovaný projekt výsadby zeleně v dopravně nejfrekventovanější ulici.

Obec vlastní ornou půdu, kterou pronajímá zemědělsky hospodařícím subjektům, a lesy, které spravuje ratíškovický občan. Ten nepečuje jenom o pronajaté lesy, ale v případě potřeby obce provádí ořez či odstranění dřevin ohrožující svým stavem zdraví či majetek občanů. Každoročně na tradiční slovácké hody dodává strom na máj a vánoční strom k obecnímu úřadu. Obecní lesy jsou rovněž pronajímány jako honitba místnímu Mysliveckému sdružení Důbrava. V letošním roce si obec s tímto sdružením směnila pozemky, přičemž sdružení si zvětšilo areál s chatou a technickým zázemím a obec získala pozemky pod přístupovou komunikací k podnikatelské zóně. Obec rovněž finančně přispěla na dobudování mysliveckého areálu. Myslivci se celoročně starají o zvěř, 1x ročně provádějí úklid lesa. Pro obecní účely též zapůjčují areál na Vlastě.

Část pozemků má pronajato od obce ratíškovická firma MOTLOCH s. r. o., která na těchto pozemcích zřídila daňčí obor. Firma se zabývá zpracováním dřeva, zaměstnává 12 pracovníků. V letošním roce si obec směnila s touto firmou pozemky, aby firma měla ve vlastnictví scelené pozemky umožňující rozvoj společ-

nosti. Naopak obec získala pozemky v různých lokalitách.

Obec odprodala v zóně pro podnikání část pozemků soukromě hospodařícím zemědělcům, kteří si na těchto pozemcích vybudovali mini-farmu, kde chovají drobné domácí zvířectvo. V současné době obec v této lokalitě buduje vodovodní řad, aby se pro podnikatele snížily náklady na požární opatření a zlepšil přístup k pitné vodě. Vlastník farmy si v letošním roce založil občanské sdružení zaměřené na chov a výcvik koní. Část pozemků obec pronajímá ratíškovickému občanu, který chová a cvičí klusácké koně. Mezi největší úspěchy patří mnohonásobná vítězství v ČR i zahraničí.

Obec dále pronajímá vodní nádrž Hliník Místní organizaci Rybářského svazu ČR. Rybáři nádrž každoročně zarybňují, brigádně udržují okolí v čistotě a pořádají pro širokou veřejnost rybářské závody.

Co se týče brownfields v obci, v současné době probíhá stavební řízení na znovuoobnově provozu býkárny ZERA, a. s.. Obec rovněž revitalizovala bývalý jílový důl, kde se vytvořila černá skládka komunálního odpadu a vybudovala zde hráz s hydroizolací, čímž zabránila kontaminaci vody odpadem. Skládku sanovala a na jejím povrchu vybudovala travnaté hřiště, jež je součástí sportovního areálu.

Místní vinohradníci v rostoucí míře přistupují k integrované produkci hroznů, včetně ozelenění vinic. Obec instalovala na střechu fotbalové tribuny fotovoltaické články. Vyrobená elektřina bude primárně pokrývat energeticky náročný provoz krytého plaveckého bazénu s ubytovnou. Dosluhující plynové kotle ve škole by měly být nahrazeny tepelnými čerpadly.

Obec letos zahájila provoz kompostárny. Přísun biomasy zajišťují občané a kompost je vydáván zdarma a certifikován jako hnojivo.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Obec má další aktivity v oblasti zemědělství, péče o veřejnou zeleň a bohatou spolkovou činnost. Kompost z místní kompostárny je poskytován občanům bezplatně, tím obec přispívá k obohacování půd s nízkou bonitou. Komise ocenila i činnost místního mykologického kroužku, který má již 35letou historii a zabývá se mimo jiné i osvětou. Komisi se líbilo, že obec sanací černé skládky zabránila možné ekologické havárii. Obec vlastní rozsáhlé lesy, s nimiž hospodaří místní firma. Ornou půdu pronajímá zemědělským subjektům k pěstování plodin, vinohradnictví, chovu a výcviku koní. Vodní plochy pronajímá místnímu rybářskému spolku a lesy a polnosti mysliveckému sdružení jako honitbu. Obec buduje infrastrukturu (vodovod do podnikatelské zóny, komunikace, cyklostezky), která je předpokladem pro rozvoj zemědělského i nezemědělského podnikání a připravuje pozemkové úpravy, které tento rozvoj umocní.

Suchý důl

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Náchod

Královéhradecký kraj

Severovýchod

Severovýchod

Suchý Důl 145, 549 62 Suchý Důl

www.suchydul.cz

425

1327 ha

Dobrý svazek obcí Polička

Oranžová stuha Královéhradeckého kraje roku 2013

Obec Suchý Důl byla založena okolo roku 1253, ale první písemná zmínka pochází až z roku 1395. K založení vesnice byli povoláni lidé, kterým byla odměřena půda, za jejíž obdržení byli povinni vrchnosti. Obec Slavný byla založena roku 1561 opatem Janem Chotovským a sloučena se Suchým dolem v roce 1961. V letech 1986 – 1990 patřily Suchý Důl i Slavný pod město Police nad Metují, ale v roce 1990 se obec Suchý Důl opět osamostatnila.

Obec dnes

V obci hospodaří jedenáct soukromých zemědělců a družstvo vlastníků Police nad Metují. Dva soukromí zemědělci mají založenou ekofarmu, jeden rozváží mléko a sýry. Družstvo získává každoročně ocenění za stádo červeného skotu s nejvyšší užitkovostí v okrese Náchod. Za rok 2012 podnik získal při příležitosti krajských dožíněk od krajského hejtmána ocenění za úspěchy v chovu skotu a v rostlinné výrobě. Družstvo je vyhledáváno jako kvalitní a rychlý poskytovatel zemědělských služeb v rámci celého kraje (lisování píce do vaků). Družstvo zvažuje využití energie slunce pro ohřev užitkové vody v areálu a užití tepelných čerpadel na dodávku energie pro družstvo i obec. V rámci diferenciací zemědělské výroby a tím zajištění zaměstnanosti i v mimosezonním období pořídilo družstvo moderní pásovou pilu na pořez dřeva. V rámci spolupráce s obcí Suchý Důl řeže družstvo stromy z obecních lesů nebo obci dodává kvalitní hotové řezivo.

V minulosti proběhl společný projekt družstva a obce na zatravnění části orné půdy a vytvoření protierozních pruhů a pásů v rizikových lokalitách ve svazích nad obcí (dokončeno na jaře 2013). Dále byl obcí před několika lety na pozemcích v užívání družstva vybudován polder na zabrzdění povodňových přívalů. Tyto pozemky družstvo svou mechanizací ošetřuje sečením, sběrem a odvozem trávy. Obě popsána opatření se osvědčila při letošních povodních, kdy polder naplněný téměř metr pod hráz plynule dával bezpečný odtok vody do vesnice a z protierozně ošetřených polí odtékala čistě průzračná voda.

Zemědělci spolupracují na údržbě ploch a okolí vodních toků. Sečou a odváží trávu z protipovodňového poldru a svahu hráze, mulčují podél obecních pozemků, ořezávají a odváží větve kolem cest. Provedli rovněž údržbu levostranného přítoku říčky Ledhujky a každoročně upravují čerpací místo (protipožární nádrž). V zimě v obci provádí odhrnování sněhu na místních komunikacích a po zimě zametají. Rovněž zapůjčují techniku a provádí převozy materiálu v obci. Údržbu zeleně podél místních komunikací vždy projednává obec se zemědělci. Obec rovněž spolupracuje s mysliveckým sdružením Koruna. Každoročně uvolňuje z obecního rozpočtu finanční prostředky na minerálie do krmiva pro zvěř v zimním období. Obec společně s družstvem vlastníků a podnikem Chovservis a. s. uspořádala několik úspěšných chovatelských dnů s ukázkami zemědělské techniky. Soukromí zemědělci pořádají soutěž zručnosti traktoristů.

V obci probíhají rozsáhlé rekonstrukce nepotřebných zemědělských staveb. Stávající zemědělský areál „farma“ je v letech 2006–2013 ve třech etapách přebudován v moderní evropské středisko živočišné výroby. Nové stavby jsou úhledné, s dominancí dřeva a dřevěného vazníku

se šikmou střechou namísto původních budov necitlivě vsazených do krajiny. Byl obnoven starý seník a zdemolované staré budovy, aby následně mohly vzniknout nové objekty: jímka Wolf ze staré nízkokapacitní a havarijní zemní jímky, hala dojníc místo prostorově, světelně a hospodářsky nevyhovujícího velkokapacitního kravína a hala odchovny mladého dobytka. Obec operativně a rychle reagovala na různé potřeby vznikající při budování areálu. Soukromý zemědělec zase obnovil krytinu na skladech a starý sklad přestavěl na tělocvičnu a z kravína vybudoval pilu na zpracování dřeva.

V roce 2007 družstvo vybudovalo skladovací jímku na kejdu, čímž splnilo požadavek na zákaz hnojení rychle uvolnitelným dusíkem v zimním období a zároveň získalo dostatečnou zásobu kejdy k hnojení plodin na orné půdě. Aplikace hnojiva je prováděna v plné vegetační sezoně rostlin. Následný okamžitý odběr živin plodinou zabraňuje úniku hnojiva z pole. Vedle eliminace užití průmyslových hnojiv se snížila i potřeba jeho dovozu. Vyu-

žíváním moderní a jistěné skladovací kapacity na kejdu bylo odstraněno ekologické riziko úniku kejdy v geologicky exponovaném území – Bělský zlom, který se nachází pod areálem. Krajina je mimo jiné také udržována sečením starých podhorských luk. Obec byla oceněna Bílou stuhou v roce 2000, Zelenou stuhou v roce 2001, Zlatou stuhou Královéhradeckého kraje v roce 2002 a Modrou stuhou v roce 2007.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Na obci nás zaujalo především dlouhodobé, přirozené a dobré soužití obce se zemědělskými subjekty, které obhospodařují bezprostřední okolí obce a podílí se tak na jejím vzhledu. Hospodaření probíhá v tradičních formách a v souladu s environmentálními požadavky – realizují se protierozní opatření, je zde větší zastoupení trvalých travních porostů a používají se moderní technologie hospodaření s hovězí kejdou. Na rozdíl od ostatních obcí bylo dobré soužití obce se zemědělským sektorem výrazně a kladně prezentováno.

Velký Bor

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Klatovy

Plzeňský kraj

Jihozápad

Klatovy

Velký Bor 71, 341 01 Horažďovice

www.sumavanet.cz/velkybor/ou

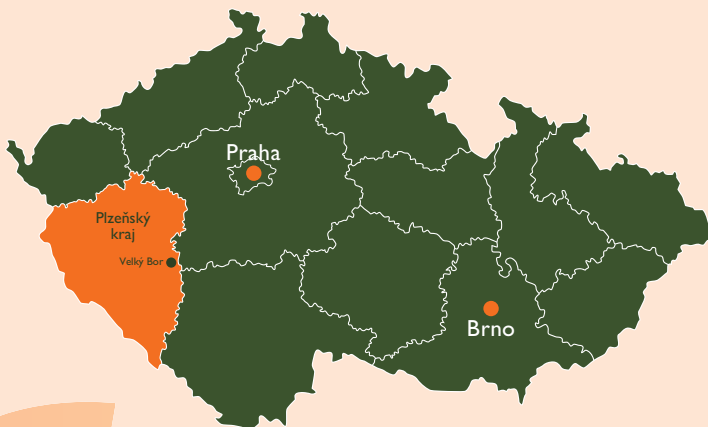
650

1784 ha

Mikroregion RADINA

PRÁCHEŇSKO z.s.p.o.

MAS Pošumaví

Oranžová stuha Plzeňského kraje roku 2013

Poprvé je v historických pramenech zmiňován Velký Bor, když jej král Václav II. daroval roku 1283 Děťřichu Špacmanovi. Později jej král Václav II. vyměnil s Půtou z Potštejna za polovinu hradu Litic. Poslední bezdětní dědicové odevzdali hrad a město Zderazskému klášteru. Před rokem 1401 opanoval Velký Bor Dobeš z Boru, ale byl odtud králem Václavem IV. vypuzen. Za třicetileté války byl Velký Bor zpustošen, hrad i fara zanikly a farnost byla připojena k Boru Malému. Teprve v roce 1682 se počalo ve Velkém Boru poněkud spořádaněji hospodařit.

Obec dnes

Ve Velkém Boru nedošlo k velkému nepřírozanému scelování pozemků. Ráz krajiny je určen stovkami lesnatých pahorků, smíšenými lesy, střídajícími se poli a loukami, desítkami rybníků a rybníčků. Díky tomu se zachovala i většina lesních a polních cest v původních hranicích. Je pamatováno i na rekreační využívání krajiny, jak pro místní občany, tak pro návštěvníky – existují zde turistické a cykloturistické trasy včetně odpočívadel a vyhlídek, koupání v přírodě a široké možnosti pro rybolov, myslivost, apod.

Po zániku bývalého JZD v roce 1993 vzniklo družstvo vlastníků (Výrobně obchodní družstvo (VOD) Velký Bor), které zaměstnalo všechny pracovníky, kteří o to měli zájem. Velký důraz je v družstvu kladen na sociální stránku zaměstnaneckého vztahu a na ohleduplnost vůči lidem, bez ohledu na věk či pohlaví. V současnosti družstvo zaměstnává 52 lidí, různých profesí, odborností a vzdělání z obce a blízkého okolí. Činnosti družstva, např. chov hovězího dobytka se zaměřením na výrobu mléka, vlastní opravářské dílny a zázemí, poskytování služeb pro další subjekty v místě a okolí, vytváří pracovní místa. VOD zajišťuje účast svých pracovníků na různých vzdělávacích seminářích, odborných setkáních, zahraničních veletrzích apod. Toto má pozitivní přínos nejen pro družstvo, ale i pro návazný život a provoz obce. V areálu VOD Velký Bor pořádají informační dny o zemědělských činnostech pro veřejnost i odborné firmy. Představovány jsou moderní postupy ze živočišné a rostlinné výroby, nová technika a další. Snahou je seznámit co nejširší okruh lidí se současnými trendy v zeměděl-

ství. Dny otevřených dveří jsou pořádány ve spolupráci s dalšími firmami a subjekty, které se zabývají zemědělskou výrobou a souvisejícími náležitostmi.

Obec pravidelně udržuje veřejná prostranství, dosazuje stromy – lípy, duby a keře. S údržbou zelených ploch pomáhá obci pravidelně VOD. Během vegetace seče nebo mulčuje. Zemědělci rovněž zapůjčují vysokozdviznou techniku pro ošetřování stromů a pomáhají při mimořádných událostech, jako jsou polomy stromů po vichřici či pod tíhou sněhu, přívalové deště, apod. Rádi zapůjčí nejen traktor, vlek, manipula-

tor, jeřáb, vysokozdvizný vozík, ale i své zaměstnance. Během zimního období pracovníci VOD prohrnují sněh a zajišťují posyp místních komunikací.

Zemědělci dodávají senáž ze druhých a třetích sečí a siláž do bioplynových stanic. Nově byly střechy zemědělských objektů osazeny panely elektrárny na výrobu elektřiny a ohřev teplé vody.

V obci je i 5 soukromě hospodařících zemědělců. Netradiční zemědělskou činností zdejších nadšenců je chov koní, zejména k rekreačnímu využití. Obec spolupracuje rovněž s myslivci, kteří se částečně starají o obecní pozemky (sekání a úklid trávy). Obec si pravidelně pronajímá mysliveckou chatu při konání dětského odpoledne. Okresní myslivecké sdružení Klatovy má na území obce

odchovnu pro drobnou zvěř – bažanty, kachny, apod. Rybářský spolek si od obce pronajímá rybník, ve kterém chová kapry. Obec před dvěma lety rybník opravila a nyní je využíván širokou veřejností. V letošním roce byly soukromým rybářem dokončeny dva nové větší rybníky včetně sádek pro chov ryb. V obci působí i osm včelařů začleněných do Včelařského spolku v Chanovicích.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Komise v obci ocenila přirozenost, s jakou spolupráce mezi zemědělskými subjekty, spolky, občany a obcí probíhá. Především místní největší zemědělský podnik se velmi úzce podílí obcí na péči o vzhled krajiny a členové družstva se velmi aktivně zapojují do činnosti samosprávy a spolků. Je zde kladen důraz na sociální potřeby místních lidí a na zaměstnanost. Zajímavá je pestrost dalších souvisejících činností – obnova starých hospodářských objektů, výstavba nových zemědělských objektů, výstavba a obnova rybníků, přirozená protierozní ochrana půdy, využívání alternativní energie, atd. Vše je za pomoci informačních a vzdělávacích dnů sdělováno široké laické a odborné veřejnosti.

Vysočina

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Chrudim

Pardubický kraj

Severovýchod

Brno – venkov

Dřevíkov 55, 539 01 Hlinsko

www.obecvysocina.cz

710

I 785 ha

Sdružení obcí mikroregionu Hlinecko

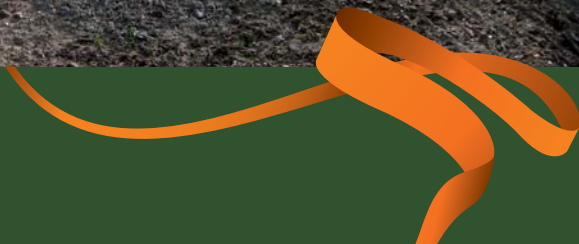
MAS Hlinecko, o.s.

Oranžová stuha Pardubického kraje roku 2013

Obec vznikla v roce 1960 sloučením obcí Rváčov, Svatý Mikuláš, Svobodné Hamry, Dřevíkov, Možděnice, osad Petrkov I., Jančour a Veselý Kopec. Největší obec Rváčov byla založena ve 14. století podlažickým klášterem. Osada Svobodné Hamry vznikla v 15. století kolem železného hamru, kde se do konce 17. století vyrábělo železo z okolních rud. Osady Dřevíkov vznikla pravděpodobně v 16. století. Stával v ní panský dvůr a chalupy poddaných obklopovaly náves, kudy procházela cesta na Moravu. Obec Možděnice se připomíná od 15. století jako osada drobných rolníků, lesníků a rybníčních dělníků a řemeslníků. Veselý Kopec – osada rozptýlených zemědělských usedlostí – byl osídlován pravděpodobně od 14. století v souvislosti se sousední osadou Svatý Mikuláš.

Obec dnes

Území celé obce Vysočina bylo pro krajinářské hodnoty vybráno pro soustředění dochovaných objektů lidového stavitelství v místní části Veselý Kopec. Obec má vypracován projekt „Regenerace zeleně obce Vysočina“ z roku 2011, v jehož rámci byla v roce 2013 provedena odborná úprava lipové aleje ve Svobodných Hamrech. Pro hospodaření v lesích má obec vypracovaný lesní hospodářský plán pro období 2010 – 2019. Obec čerpala dotaci na opravu lesních cest a rovněž pravidelně udržuje liniové stavby. Osevní postupy a umístění širokořádkových plodin obce jsou konzultovány s odborníky, aby se eliminovala ohroženost erozí, zejména pěstování brambor a kukuřice. Probíhají pravidelné schůzky se správou CHKO Žďárské vrchy a Železné hory. V obci hospodaří dvě zemědělské společnosti a dva zemědělství podnikatelé. Zemědělská a. s. Vysočina a Dremo, spol. s r. o. přispívají k trvalé i sezónní zaměstnanosti v obci.

Spolupráce obce se zemědělskými subjekty zahrnuje širokou škálu aktivit. Zemědělské subjekty sečou obecní pozemky a prořezávají zeleň na příjezdových cestách, zajišťují čištění hasičské nádrže včetně přítoku. Dále zemědělci pro obec zajišťují zimní vyhrnování, odklizení sněhu, sečení obecních pozemků, údržbu zeleně na obecních pozemcích a přístupových cestách, dopravu a uskladnění materiálu, drobné opravy komunikací (částečná oprava výtluků), mostků a propustků, dopravu vody pro místní hřbitov či umožňují parkování na zpevněných plochách při akcích na Veselém Kopci. V roce 2013 se

zemědělci podíleli na odbahnění rybníka v místní části Moždénice. Zajišťují rovněž dopravu, odvoz a uložení biologicky rozložitelného odpadu.

Společnost Zemědělská a. s. Vysočina zajišťuje vaření obědů pro veřejnost včetně rozvozu, dodávku obědů do domu s pečovatelskou službou a nabízí možnost využití společenských prostor a kuchyně pro slavnostní příležitosti (svatby, oslavy apod.). Dremo spol. s r. o. sponzoruje činnost místních spolků (příspěvky SDH, dresy sportovcům apod.), poskytuje výrobní sortiment za zvýhodněných podmínek a pravidelně přispívá do tombol a soutěží. V obci funguje i myslivecký spolek, který pro honitbu využívá obecní lesy, pomáhá při zajištění kulturních a společenských akcí (plesy, myslivecká kuchyně apod.) a úzce spolupracuje se zemědělskými subjekty. V obci má dlouholetou tradici včelařství.

Důležitá je spolupráce obce s Rybářstvím Litomyšl, které v obci vlastní dva rybníky. Díky aktivitě zmíněné společnosti se v letošním roce provádí oprava a odbahnění Náveského rybníka v Moždénici, který se nachází přímo ve středu obce. V roce 2010 došlo při bleskové povodni k přetečení hráze a ohrožení domu pod

hrází. Projekt řeší odbahnění, úpravu tvaru, navýšení hráze a vybudování nového bezpečnostního přelivu. Obec poskytla k dispozici pozemky nutné k opravě hráze a pomohla řešit odvoz, návoz materiálu a zajištění zázemí pro zaměstnance

Tradičním místním zemědělským produktem jsou brambory. Obec má dokonce bramborový květ zapracovaný do slavnostního provedení znaku. Zpracování a využití brambor se věnuje skanzen na Veselém Kopci, který pravidelně pořádá tzv. „Bramborové soboty“. Ty nabízí příležitost k ochutnání tradičních bramborových jídel a možnost dozvědět se vše o pěstování, použití a uskladnění brambor. V rámci různých akcí se na Veselém Kopci představují tradiční činnosti zemědělců, probíhají ukázky zpracování lnu, sušení ovoce, zemědělské mechanizace. Možnost prezentovat svoje výrobky zde mají i včelaři. Velká část expozice skanzenu je věnována zemědělství. Návštěvníci si mohou prohlédnout ukázky hospodaření a zpracování plodin.

V obci dochází k rekonstrukcím a modernizacím zemědělských staveb, které jsou tak stále udržovány v dobrém stavu. Územní plán obce počítá s možností výstavby nových zemědělských staveb, plán je harmonizován s požadavky CHKO a s ohledem na vzhled obce, přednostně se užívají stávající areály, čímž nedochází ke vzniku brownfields.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Obec Vysočina se nachází v chudé oblasti Českomoravské vysočiny, kde není mnoho jiné pomoci, než od zemědělského, případně dřevařského podnikání. V obci Vysočina přímo cítíte, že se na takovou pomoc mohou spolehnout. Mimo běžných věcí jako je údržba cest, zeleně, výkopové práce a převoz materiálu, je cenný přístup k protierozní ochraně půdy, vytváření a udržování pracovních míst, v obci nejsou chátrající a nevyužité zemědělské stavby. Zcela mimořádný je přínos skanzenu Veselý Kopec, kde jsou pravidelné ukázky zemědělských tradic a prací.

Záhoří

okres

kraj

NUTS II

územní působnost Agentury
pro zemědělství a venkov

adresa obecního úřadu

počet obyvatel

rozloha obce

členství obce

Okres Semily

Liberecký kraj

Severovýchod

Semily

Smrčů 32, 513 01 Semily

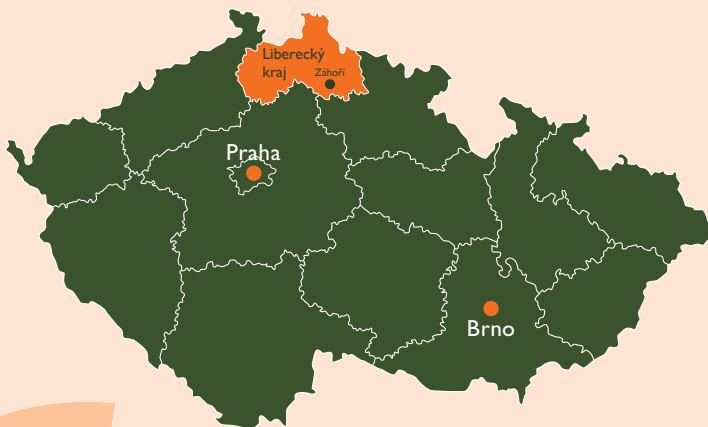
[www.Smrčů 32, 513 01 Semily](http://www.Smrčů32,51301Semily.cz)

464

595 ha

MAS Haná pod Jedovou, o.p.s.

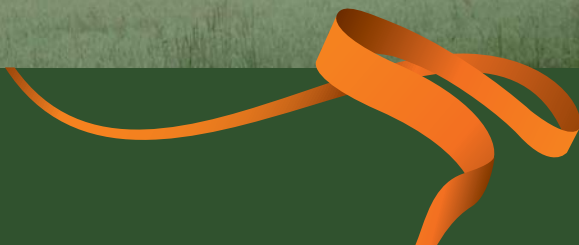
Mikroregion Šternbersko

Oranžová stuha Libereckého kraje roku 2013

Obec Záhoří se nachází na soutoku Chmelíkova potoka s Jizerou. Podle některých pramenů byla tato krajina osídlena a vsi založeny až koncem dvanáctého století, dle jiných však již ve století desátém. Ves Záhoří se skládá ze dvou částí: horní, větší, objímající v půlkruhu horní náves, kterou tvoří hospodářské usedlosti a dolní, vytvořenou ostatními selskými usedlostmi, které kdysi tvořily jeden statek. Jméno vsi má původ od polohy za horou.

Obec dnes

Pro obec Záhoří je typická koncepční péče o krajinu. Jsou uplatňována protierozní opatření u kukuřice a širokořádkových plodin a pravidelně udržovaná veřejná zeleň. Vzrostlé lípy a stromy na místních hřbitovech jsou odborně upravovány. Probíhá rekultivace lomu po vytěžení kameniva.

Také jsou sekány „zapomenuté“ neudržované pozemky neukázněných majitelů. Místní zemědělci provádí za paušál (naftu) jejich údržbu. Obec spolupracuje se zemědělskými subjekty nejen při údržbě zeleně a přírodních prvků v zastavěném území obce, veřejných prostranství podél míst-

ních komunikací, ale i při opravách místní komunikace. V zimním období se podílí na jejich údržbě a také pronajímají prostory pro přechodné uskladnění techniky při jejich opravách. Zemědělské subjekty dbají, aby osevní postupy nezavdaly příčinu k erozi – protierozní pásy, střídání plodin, apod. Obec podporuje i aktivity příznivé pro životní prostředí jako je zateplování budov a instalace solárních panelů pro ohřev vody. Komise rozvoje obce a životního prostředí úzce spolupracují se zemědělskými subjekty, většina rozhodnutí obce je v souladu s rozvojem zemědělského podnikání.

Největším zemědělským subjektem je zemědělské družstvo Kozákov, které hospodaří na 1002 ha v okolních katastrech. Jeho nosným programem je výroba mléka k dalšímu zpracování a rostlinná výroba. Vzhledem k členitosti krajiny podhorského typu se rozmáhá pastevní způsob chovu skotu, ovcí a koz. Družstvo chová dojnice ve volném ustájení s pastevním odchovem, má nadprůměrnou užitkovost mléčných krav a dodává velmi kvalitní mléko.

Zemědělské družstvo významně přispívá k zaměstnanosti v obci i jejím okolí a k začleňování menšin či znevýhodněných spoluobčanů. Kromě 15 místních zaměstnává rovněž 12 – 15 občanů ze sousedních obcí. Významné procento pracovníků pochází z romské komunity a v družstvu zaměstnávají i občany se ZPS a částečně invalidní důchodce. Družstvo v rámci nezemědělské činnosti rovněž zaměstnává místní obyvatele při těžbě čediče z lomu Proskam – Proseč. Obec zaměstnává občany na zá-

kladě podpory z úřadu práce při veřejně prospěšných pracích. Dalším subjektem snižující trvalou i mimosezónní nezaměstnanost zdejších obyvatel je firma zabývající se těžbou čediče.

Kromě dominantního zemědělského subjektu hospodaří v obci i tři drobní zemědělci, kteří se zabývají chovem ovcí a koz pastevním způsobem. Všechny zemědělské subjekty zachovávají tradiční způsoby zemědělského obhospodařování. Drobní

chovatelé ekologickým způsobem pastevně chovají ovce a kozy.

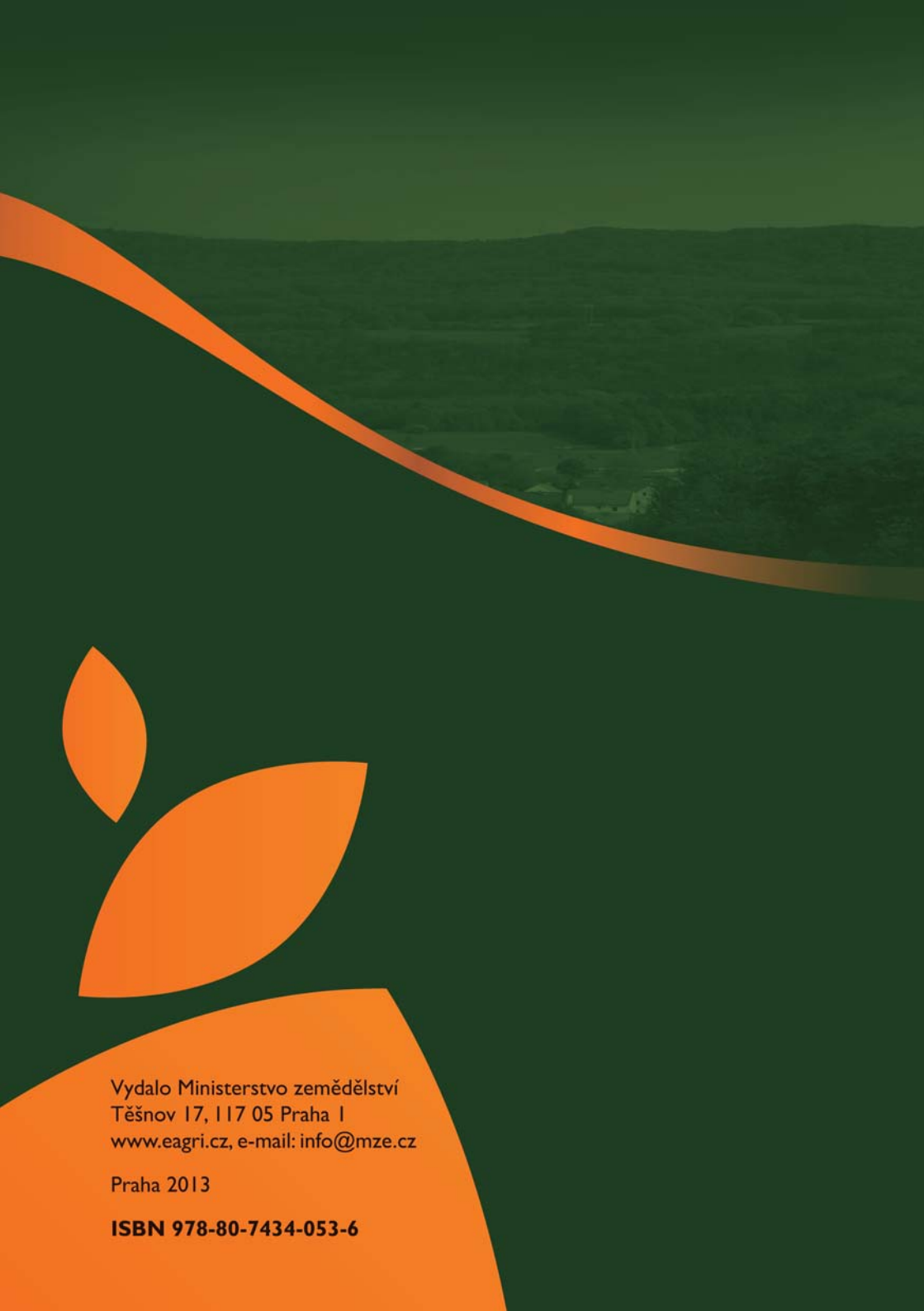
V obci je činné i myslivecké sdružení „Společný háj Záhoří“, které obohacuje místní společenský život o každoroční jarní kynologický svod loveckých psů a speciální zkoušky psů z vodní práce.

Obec provádí osvětu u dětí od nejmladšího předškolního a školního věku a pořádá pravidelné exkurze do provozu živočišné výroby.

Obec očima hodnotitelské komise ocenění Oranžová stuha

Oranžovou stuhu jsme udělili obci Záhoří především za příkladnou spolupráci s dominantním zemědělským podnikem, který v obci působí. Spolupráce je naplňována při péči o veřejné prostranství, místní komunikace včetně oprav, údržby zeleně včetně sečení ploch, kdy majitelé opomíjejí své povinnosti spojené s údržbou. Pozoruhodné je, že v obci nenaleznete nevyužívané zemědělské areály. Ocenili jsme zejména, že družstvo zaměstnává místní obyvatele, osoby z menšinové skupiny i občany se ZPS.

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

Praha 2013

ISBN 978-80-7434-053-6